

125.08168

Retouradres: Postbus 70014, 3000 KS ROTTERDAM

Gemeente Lansingerland
ter attentie van de gemeenteraad,
Team Ruimtelijke Economische
Strategie
postbus 1
2650 AA Berkel en Rodenrijs

Onderwerp: Zienswijze Ontwerp
Omgevingsvisie 2.0

Bezoekadres: GGD Rotterdam-Rijnmond
Zalmstraat 7, Rotterdam

Postadres: Postbus 70014
3000 KS Rotterdam

Website: www.ggdrotterdamrijnmond.nl

Cluster: Maatschappelijke Ontwikkeling
Team: PGW&Z PG Gezondheid en Milieu

Van: GGD, team Gezondheid en Milieu

Telefoon: 0104339894

E-mail: adviesloketRO_GGDMO@rotterdam.nl

Ons kenmerk: 25MO00378

14 mei 2025

Geachte gemeenteraad,

De GGD is verheugd te zien dat er in de ontwerpomgevingsvisie Lansingerland 2.0 goed rekening is gehouden met een gezonde fysieke leefomgeving in aansluiting op sociale aspecten. De GGD-kernwaarden voor een gezonde leefomgeving zijn goed verwerkt in deze ontwerpomgevingsvisie. Er is met name veel ambitie voor groen, klimaatadaptatie en beperken van hittestress, biodiversiteit, bewegen (STOMP-principe), ontmoeten, geschikte woningen en voorzieningen dichtbij.

Daarnaast is er aandacht voor het beperken van negatieve milieufactoren: luchtverontreiniging, geluidbelasting, lichtvervuiling en bodemverontreiniging. Er wordt bijvoorbeeld benoemd dat de geluidbelasting niet altijd verminderd kan worden maar dat hinder voor bewoners wordt beperkt door woningen op afstand te houden van drukke verkeerswegen.

De eerdere GGD-adviezen zijn via de ambtelijke weg vrijwel allemaal meegenomen. Ook vindt de GGD het belangrijk dat er goed is geluisterd naar de bewoners via een bijeenkomst en een enquête. Hieronder benoemen we enkele concrete suggesties voor aanvulling in de tekst met daarbij een toelichting.

- P.34: Straling: Graag de zin m.b.t. de GGD aanpassen in: Het aanvullende GGD-advies op het gebied van straling (EMV) nemen we bij elke ontwikkeling in overweging (EMV= ElektroMagnetische Velden).

- De GGD adviseert: Voorkom zo veel als redelijkerwijs mogelijk dat er nieuwe situaties ontstaan waarin mensen langdurig¹ worden blootgesteld aan magneetvelden die jaargemiddeld sterker zijn dan 0,4 microtesla. Niet alleen bij bovengrondse hoogspanningslijnen, maar ook bij elektriciteitshuisjes (transformatorhuisjes), hoogspanningsstations en ondergrondse kabels².
- P.23: Graag toevoegen bij de tekst over schaduw: Extra aandacht wordt besteed aan het toevoegen van schaduw bij de inrichting van locaties waar kinderen spelen om hen te beschermen tegen huidkanker.
 - De GGD adviseert tenminste 40% schaduw voor verblijfsplekken en langzaam verkeersroutes op de hoogste zonnestand (21 juni om 14:00), tenminste 60% op speelplekken en 30% op buurniveau. De zonkracht is toegenomen en huidkanker komt zeer veel voor. De beste preventie is om vooral kinderen hiertegen te beschermen. Schaduw is een van de maatregelen om huidkanker te voorkomen die tevens zorgt voor koelte.³ Op pleinen kan de zonkracht extra hoog zijn door weerkaatsing van zonlicht door tegels en muren. Schaduw van grote bomen zorgt voor zowel beperking van UV-straling als hitte.
- P.25: Tiny houses en flexibele schil: Graag een ambitie toevoegen ten aanzien van gezondheid en milieu.
 - De GGD adviseert: Een gezonde leefomgeving is belangrijk, ook bij tijdelijke woningen die er maar kort staan. Door rekening te houden met de locatie en de gezondheidseisen, kan men ervoor zorgen dat iedereen veilig en comfortabel kan wonen, ongeacht de duur van hun verblijf.
 - Stel eisen aan de locatiekeuze voordat projectontwikkelaars een plan maken. Stel eisen aan luchtkwaliteit en geluidbelasting binnen een geschikte locatie: het GGD-advies is maximaal 50 dB (Lden) en 40 dB (Lnight) op de gevel met een maximale binnenwaarde van 33 dB (Lden) en slaapkamers aan de stilste zijde met goede ventilatie.
 - Maak hiervoor geen verschil tussen permanente en tijdelijke woningen.
 - Houd rekening met wensen van omwonenden en behoud bestaand groen en voeg groen toe; dit is rustgevend en beperkt hittestress. Ontwerp de locatie zo dat deze gezondheid bevordert en zorg voor toegang tot voorzieningen en goede fietsverbindingen. Vraag de GGD om advies bij de inrichting van een nieuwe locatie.
- P.30: Ten aanzien van het toevoegen van groen kan toegevoegd worden dat de gemeente ook rekening houdt met het beperken van allergie door zoveel mogelijk allergeenarm groen toe te passen⁴.

¹ Langdurig verblijven betekent minstens een jaar een groot deel (14 tot 18 uur) per dag op die locatie verblijven.

² GGD-richtlijn medische milieukunde: EMV en gezondheid | RIVM

Adviezen Gezondheidsraad elektromagnetische velden [Alle adviezen over straling](#) | [Straling](#) | [Gezondheidsraad](#)

Adviezen GGD elektromagnetische velden [Hoogspanningslijnen en trafohuisjes](#) · [GGD Leefomgeving](#)

³ awgl.nl/projecten/desktopstudie-schaduwmaatregelen-tegen-uv-straling

⁴ www.lumc.nl/over-het-lumc/maatschappelijke-rol/bomenkompas/

- P.35: Geluid: Graag de 1e alinea aanvullen: door onder andere in te zetten op ten minste een aangename, geluidsluwe, stille zijde bij woningen⁵.
- P.46: Energietransitie en Circulaire Economie: Zin toevoegen: Ook bij energietransitieopgaven heeft de gemeente oog voor gezondheidsaspecten.
- P.51: Hier wordt houtstook benoemd. Graag aanvullen met een ambitie.
 - De GGD adviseert vanwege de gezondheidsrisico's voor stokers en omwonenden, om houtstook te ontmoedigen. Daarnaast kan de gemeente mogelijkheden onderzoeken om naast de landelijk geldende regels ook lokale regels op te stellen voor het gebruik van houtkachels, open haarden en houtstook buitenshuis, zoals vuurkorven en buitenhaarden⁶.

Bijlage 1 - Kwaliteit van de fysieke leefomgeving van Lansingerland

- P.93: klimaatadaptatie: trends en ontwikkelingen: Kans op infectieziekten nemen toe, pollenseizoen wordt langer.
- P.94: tabel: bij water en klimaatadaptatie is ook het risico op infectieziekten een aandachtspunt.

Deze punten zouden ook meegenomen moeten worden in de effectbeoordeling.

Bijlage 2 – Verantwoording participatieproces

- P.108: Tot slot wil de GGD graag reageren op hetgeen geschreven is in deze bijlage. Het betrof niet een reactie van de GGD op de uitnodigingsmail voor de dialoogbijeenkomst, maar een reactie naar aanleiding van een publicatie/brief hiervan die de GGD per toeval onder ogen kreeg. De strekking van de reactie is juist.

Graag zien we uw reactie op deze zienswijze tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Medisch Milieukundig Adviseur

Senior Medisch Milieukundig Adviseur

⁵ De GGD'en hanteren de volgende definitie van een geluidsluwe zijde: een zijde is geluidsluw als het geluidsniveau maximaal 50 dB L_{den} en 40 dB L_{night} bedraagt (ggd-richtlijn-mmk-omgevingsgeluid/advisering-ggd/maatregelen)

⁶ iplo.nl/thema/lucht/regels-houtstook-vanuit-woningen-tuinen/houtstook-vanuit-woningen-tuinen/

GGD
Rotterdam-
Rijnmond

GEMEENTE LANSINGERLAND
TER ATTENTIE VAN GEMEENTERAAD,
TEAM Ruimtelijke Economische Strategie
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

#0000#00#00X0X0E8X# RS1CC - #X830X0X#00#0000#